

הנדון:

להתראות בז'נבה

"מי ברכב, מי ברגל, מי יצעד בסך..."

ובכללן החלטות ומצטתהביטחון 242 ר"ב 338, שאמצו עליידי כל ממשלות-ישראל. והתבטלות היחידה של הוועידה היא לדרון בפיתרון הבעייה הפלסטינית, אשר גם יוסי שריד אמור — על פי הודעותיו הרבות — לשקוד על פיתרונה.

אם כן, מה מקור הסיכון של יוסי שריד? הושעני שהסיבה היא רובה יותר פשוטה, ולצדדי גם פחות מפורטת.

מנחם בגין החליט להחריט את הוועידה, מפני שכל דיון בשאלת-פלסטין עלול להפריע לו בהגשמת מטרותיו הפוליטיות: להפוך את הגדה המערבית ורצועת-עזה לחלק בלתי-נפרד ממדינת-ישראל, תוך שיעבוד תושביה או גירושם.

לזכותו של בגין יש לאמר שאינו צובר ואינו מעמיד פנים.

מפילגת-העבודה שרוייה בפרד מתמיד, שמא תזיק לה הופעתה במקום שבו מדובר ברצינות על שלום, ושבו יש נציגות פלסטינית. בתוך המיפלה יש אגף ימני חזק, המטיף להגברת הנימה הלאומית, כדי לאפשר למיפלה לרכוש בחורה קולות מן הליכוד ולהגיע לשילטון.

כתוצאה מכך הקדיש שימרון פרס את כל מירצו בכנס האינטרנציונל בפריז לשלילת זכותו של עיצאם אל-סרטאווי להופיע ולשאת בו את דברו (ובר שלא הפריע לו לעלות למחרת היום על הכמה שלא פורסם), ופלטאווי כשלוש רגול. כי בניתיים נרצח האיש, פלסטטיני יכול להיות פלסטטיני טוב).

בראשית השנה הודיעה הנהגת המירצו רשמית שכל חבר אגף ימני יסגש עם אנשי-אשף וגורש מן המיסלגה.

והו נימוק טוב שלא ללכת לפגישה כזאת — לא במחלקה הראשונה ולא ברגל. אני מבין היטב את יוסי שריד. הוא החליט שמקומו בכנסת, וכמויות בוועדת-ההוועדה-הביטחון, חשוב ממקומו בוועידה הרנה בשלום.

אך מדוע הוא חייב להצהיר הצהרות? מדוע אינו מודיע, פשוט, שהוא יסגש בשפעת, ולספק עליו לרקע, סכין בגב כוחות-השלום, ולספק חומר למאמרי-ההסתה של הדוקטור הרצל רונבלום ודומיו, אכירי הימין הקיצוני? **מדוע, למען השם, אינו מסוגל לשקוד?**

שלום עבשיו, לפחות, שתק. והו אירגון-גג, המנסה ללכד בפעולותיו אנשי-שלום מכל הגוונים, והתלוי במירה רבה ברצונו הטוב של מיפילגת-העבודה ומפ"ם. אין לו מצע ברור ומוסכם, המאפשר הופעה בוועידה כזאת.

הגוף השני שהוזמן, המכון הבינלאומי לשלום במזרח התיכון, מתגלה יותר ויותר כאירגון מוסווה של המערך וגורויו, וסיבות סירובו ברורות גם הן.

כך נבנעים כוחות-שלום לחזית-הסירוב של מצטת בגין. חבל. אני מצטער על כך. אך איני מתכוון להצטרף לחזית הזאת.

ההתקפה הקיצונית של חזית הסירוב הערבית על הוועידה מעירה שהיא ראוה בה צעד חשוב לקצת השלום. קצת מזור לאות שיסוי שריד. יצחק שמיר והטוריסטים של אברניאל נמצאים בחזית אחת.

אז מה הלא המיסגרת הנוחה ביותר לפגישה בין ישראלים ופלסטינים. אלמלא היו חלק מכוונות-השלום הישראליים משועבדים לתכתיב בגין, באמצעות שימרון פרס, היתה מיסגרת זו מקלה גם עליהם את הקפיצה אל תוך הבריכה הקרה של הירייה.

מדינת-ישראל נפגשת עם אשף מדי יום ביומו באו"ם. כי ישראל חברה באירגון זה, ואשף התקבל בו במשקוף. בכל משבש של צורת האו"ם יושבים נציגי ישראל ואשף — עם זה לא צד זה, הרי בניח באותו אולם. כאשר רנה מועצת-הביטחון פגשין ישראלים-פלסטינים, יושבים ליד אותו שולחן הפרסה, בשני הקצוות, יהודה בלום מישראל ווהדי טרזי מאשף.

לאחרונה, בעיקבות מילחמת-הלבנון, יש משאומתן כימעטי-שייר בין ישראל ואשף על גורל השבוים והנעדרים (ואני מקווה שנוכל לתרום משהו לכך גם בהמפגש ז'נבה).

ממשלת-בגין הולושה להחרים את הוועידה. אבל דגל ישראל יהיה שם — בדש מעיליניו.

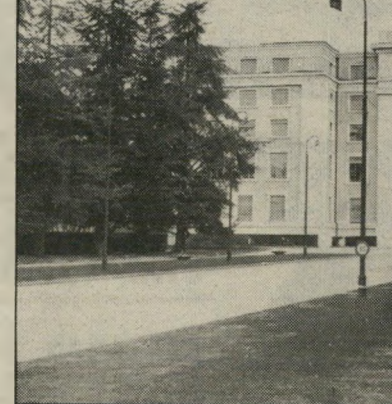
לסרב להן." וכך אמר שריד: לא התייעצו איתנו על הרוב הוועידה ועל סדר-יומה. משום-כך אין לנו עניין להשתתף באירוע מבויים וחד-צדדי. אני מוכן ללכת ברגל לזנבה כדי להשתתף במפגש עם כל מנהיג פלסטטיני בלי יוצא מן הכלל. אבל אני לא מוכן לטוס במחלקת הראשונה, כפי שהציעו לי מהאוי"ם. כדי להשתתף באירוע חסר כל משאומת, ועל כך חסר תכלית.

מילים בדורבנות. מילים לאומיות, גאות, פרטיות, ציוניות, זקוסות-גו. אבל אין בהן שום ממש.

אם נוריד את החנטריש מן המישפטים המבריקים, מה מתגלה? לא התייעצו איתנו על הרכב הוועידה ועל סדר-יומה." וזהו ועידה של האו"ם, מטעם האו"ם, על פי החלטה רשמית של עצרת האו"ם. הרכב הוועידה הוא נתון מראש: כל המדינות החברות באו"ם והמשפטים הקבועים באו"ם. זהו אותו הרכב כמו מצרפת האו"ם עצמה. נוסף על כך הוזמנו כל

המדינות החברות באו"ם, מטעם האו"ם, על פי החלטה רשמית של עצרת האו"ם. הרכב הוועידה הוא נתון מראש: כל המדינות החברות באו"ם והמשפטים הקבועים באו"ם. זהו אותו הרכב כמו מצרפת האו"ם עצמה. נוסף על כך הוזמנו כל

המדינות החברות באו"ם, מטעם האו"ם, על פי החלטה רשמית של עצרת האו"ם. הרכב הוועידה הוא נתון מראש: כל המדינות החברות באו"ם והמשפטים הקבועים באו"ם. זהו אותו הרכב כמו מצרפת האו"ם עצמה. נוסף על כך הוזמנו כל

בניין הוועידה בז'נבה: חזית הסירוב

כוחות-השלום הישראליים, וגופים רומים מרחבי העולם. סרר היום קבוע גם הוא מראש. הוא נובע מן ההחלטה, והוא בהחלט סכירי וקביל.

אילו היה תחלה לשכירי וקביל. ממש ממנו, היה בודאי משמיע אותה. אבל אין לו — ושיטה זו של הפרחת דברים ללא כל בסיס עובדתי, ההוסכת בדברגה לימין-הימני של שריד, אינה מוצאת חן בעיניו.

אירוע מבויים וחד-צדדי." כניל. זהו ועידה בינלאומית היא, מבויימת. כמה כהן הוועידה מכל משפת ישראל מדי האו"ם. שבעשרות שנה משתפת ישראל מדי שנה; אשר לחד-צדדיות — כל המדינות הוזמנו, ובכללן ארצות-הברית וישראל, שתי המדינות היחידות האמצעיות בעצרת האו"ם גנר כינוס הוועידה. זה מבוייט מנצח בגין ורונלד רגן להחרים ועידה, ולכפות על ממשלות אחרות להיכנע להצמח — האם זוהי סיבה גם ליוסי שריד להחרים?

אני מוכן ללכת... כדי להשתתף במפגש עם כל מנהיג פלסטטיני בלי יוצא-מך-הכלל..." **לצדדי עוד בה נבון הדיפד: שריד סירב להפגש עם כל מנהיג פלסטטיני, סירב-יוצא-מך-הכלל. כל פעם בתירוץ שונה, והתוצאה שווה.**

אבל אין הוא מוכן לטוס במחלקה הראשונה (אגב, איש לא טס במחלקה הראשונה. כל המזומנים טסו במחלקת-התיירים, ככל-הארס) כדי להשתתף במפגש חסר כל בסיס משותף, ועל כך חסר תכלית.

הבסיס היחיד של ועדת-ז'נבה הוא מיכלול ההחלטות של אירגון האומות המאוחדות — ועושק, כיבוש ונישול — גם כשהיא מבוצעת תחת דגל הציונות. אך איש אינו רשאי לגנות תנועה היסטורית גדולה, שהקימה מיפעל שאין לו אח ורע בתולדות העת החדשה, מפני שחשק ממנה — ויהיה חשוב ככל שיהיה — מנפיש אותה במעשיו.

אך מעבר לכל אלה, יש סיבה פשוטה ביותר להיחלש שם: בכול מקום שבו נרדן העימות הישראלי-פלסטטיני — שם עלינו להיות. בכל מקום שבו נרדן העימות הישראלי-פלסטטיני — שם עלינו להיות. בכל מקום שבו נרדן העימות הישראלי-פלסטטיני — שם עלינו להיות.

לשלום, למניעת מילחמה, למניעת שכול ויסורים — שם עלינו להיות. להיות כדי להפיע, להגיד את אשר יש להגיד, לקיים ררשיה עם ירדים ואויבים. שום טכסיסנות עלובה, שום חשבוניות קמטוניים של סופלאריות, אינם יכולים לעמוד מול ציווי פשוט זה.

ודות למאמציו הבלתי-נלאים — שסרטאווי ושאר ראשי אשף היו שותפים להם — הזמן האו"ם את כל כוחות-השלום הישראליים לבוא לוועידה במעמד רישמי.

הערב האחרון שבילינו בידה היה מוקדש, בין השאר, לדיון בוועידה זו. כבר כתבתי הרבה (ואולי יותר מדי) על אדם יחיד-במינו, שהקריב בעינינים פקוחות את חייו על מיזבח השלום.

אוסף כאן רק זאת: כאשר קיבלתי את ההזמנה לבוא לוועידת-ז'נבה, לא היססתי אף לרגע לקבלה. כל היסוס כזה היה נראה לי כנגידה בזיכרו של סרטאווי, כנגידה בקורבן שהביא. **בנסעי לז'נבה אני חש שאני נושא עימי משהו מצוואתו.**

אתו נאום אמר סרטאווי משהו שנחרת מאוד בזיכרוני. כפנותו אל חברי-הפרלמנטים מתירס מדינות המערב, הוא אמר:

לכונן שנים גינינים אותנו, הפלסטטינים, על כי בשנך בדרך האלימות ובניצנים פיגועים, תבעתם מאיתנו לנטוש את דרך המאבק האלים, ולעלות על דרך המאבק המדיני.

עשינו זאת. הפסקנו את כל הפיגועים מחוץ לשטח פלסטין. הופענו בכל הכינוסים הביני-לאומיים שהוזמנו אליהם. פתחנו במגעים עם כוחות-השלום הישראליים, ובניהם הכוחות הציוניים. הכרנו באמצעות המוסדות הדי-מוקרטיים שלנו, וגם כפי יאסר ערפאת עצמו, שאנחנו מקבלים את כל החלטות האו"ם, והרי כל ההחלטות האלה מכירות בזכות-הקיום של ישראל, שהיא חברת האו"ם.

והנה, כאשר החליט האו"ם לקיים ועידה בינלאומית גדולה לדיון בשאלת פלסטין, וכאשר הודענו על נכונותנו לבוא אליה, הטילה ארצות-הברית חרם עליה. רבות מממשלות המערב נכנעו ללחץ האמריקאי, ומסרבות להשתתף בוועידה כאופן מלא. אחרות הודיעו כי ישגרו משקיפים, ואחרות סירבו לעשות אף זאת. מה אתם רוצים? שהעם הפלסטטיני יתיאש מן הדרך המדינית? שהעם הפלסטטיני יפנה, בייאוש, אל דרך האלימות והפיגועים?

וזהי שאלה טובה. היא מופנית גם לציבור הישראלי.

מכבש המדיני האירי של ארצות-הברית ומכבש-ההתעמולה האירי של ממשלת-ישראל הצליחו להביא לכך שמדינות-המערב העיקריות יחרימו את הוועידה. כתוצאה מכך יש לוועידה הרכב בלתי-מאוזן. העולם השלישי והגוש הקומוניסטי יהיו מיוצגים בה כמלאו כוחם. העולם המערבי יהיה מיוצג בה רק באופן חלקי ונעום.

האם זוהי סיבה להחרים את הוועידה? **תשובתי היא: להיפך!** בוועידה יהיו הרבה חרבה בשלום ומבוססת על העולם המערבי והמוסכנת. אך לא נטייה גם עיוות התמונה בכיוון ההפך. יש נטייה באו"ם לגנות את הציונות כולה. על כל תקופותיה וגווניה, בגלל מעשה של ממשלת-בגין וקורמותיה. חשוב שיישמע בוועידה זו קול ציוני צלול, אשר יסביר את האמת הפשוטה: יש הרבה מאוד מגמות בציונות, כשם שיש הרבה מאוד מגמות בסוציאליזם, בליברליזם, בקומוניזם. יש ציונות של בגין, ויש ציונות של כוחות-השלום. כל אדם זכאי — ואולי גם חייב — לגנות מדיניות של דיכוי

הערב האחרון שבילינו בידה היה מוקדש, בין השאר, לדיון בוועידה זו. כבר כתבתי הרבה (ואולי יותר מדי) על אדם יחיד-במינו, שהקריב בעינינים פקוחות את חייו על מיזבח השלום.

אוסף כאן רק זאת: כאשר קיבלתי את ההזמנה לבוא לוועידת-ז'נבה, לא היססתי אף לרגע לקבלה. כל היסוס כזה היה נראה לי כנגידה בזיכרו של סרטאווי, כנגידה בקורבן שהביא. **בנסעי לז'נבה אני חש שאני נושא עימי משהו מצוואתו.**

אתו נאום אמר סרטאווי משהו שנחרת מאוד בזיכרוני. כפנותו אל חברי-הפרלמנטים מתירס מדינות המערב, הוא אמר:

לכונן שנים גינינים אותנו, הפלסטטינים, על כי בשנך בדרך האלימות ובניצנים פיגועים, תבעתם מאיתנו לנטוש את דרך המאבק האלים, ולעלות על דרך המאבק המדיני.

עשינו זאת. הפסקנו את כל הפיגועים מחוץ לשטח פלסטין. הופענו בכל הכינוסים הביני-לאומיים שהוזמנו אליהם. פתחנו במגעים עם כוחות-השלום הישראליים, ובניהם הכוחות הציוניים. הכרנו באמצעות המוסדות הדי-מוקרטיים שלנו, וגם כפי יאסר ערפאת עצמו, שאנחנו מקבלים את כל החלטות האו"ם, והרי כל ההחלטות האלה מכירות בזכות-הקיום של ישראל, שהיא חברת האו"ם.

והנה, כאשר החליט האו"ם לקיים ועידה בינלאומית גדולה לדיון בשאלת פלסטין, וכאשר הודענו על נכונותנו לבוא אליה, הטילה ארצות-הברית חרם עליה. רבות מממשלות המערב נכנעו ללחץ האמריקאי, ומסרבות להשתתף בוועידה כאופן מלא. אחרות הודיעו כי ישגרו משקיפים, ואחרות סירבו לעשות אף זאת. מה אתם רוצים? שהעם הפלסטטיני יתיאש מן הדרך המדינית? שהעם הפלסטטיני יפנה, בייאוש, אל דרך האלימות והפיגועים?

וזהי שאלה טובה. היא מופנית גם לציבור הישראלי.

מכבש המדיני האירי של ארצות-הברית ומכבש-ההתעמולה האירי של ממשלת-ישראל הצליחו להביא לכך שמדינות-המערב העיקריות יחרימו את הוועידה. כתוצאה מכך יש לוועידה הרכב בלתי-מאוזן. העולם השלישי והגוש הקומוניסטי יהיו מיוצגים בה כמלאו כוחם. העולם המערבי יהיה מיוצג בה רק באופן חלקי ונעום.

האם זוהי סיבה להחרים את הוועידה? **תשובתי היא: להיפך!** בוועידה יהיו הרבה חרבה בשלום ומבוססת על העולם המערבי והמוסכנת. אך לא נטייה גם עיוות התמונה בכיוון ההפך. יש נטייה באו"ם לגנות את הציונות כולה. על כל תקופותיה וגווניה, בגלל מעשה של ממשלת-בגין וקורמותיה. חשוב שיישמע בוועידה זו קול ציוני צלול, אשר יסביר את האמת הפשוטה: יש הרבה מאוד מגמות בציונות, כשם שיש הרבה מאוד מגמות בסוציאליזם, בליברליזם, בקומוניזם. יש ציונות של בגין, ויש ציונות של כוחות-השלום. כל אדם זכאי — ואולי גם חייב — לגנות מדיניות של דיכוי

הערב האחרון שבילינו בידה היה מוקדש, בין השאר, לדיון בוועידה זו. כבר כתבתי הרבה (ואולי יותר מדי) על אדם יחיד-במינו, שהקריב בעינינים פקוחות את חייו על מיזבח השלום.

אוסף כאן רק זאת: כאשר קיבלתי את ההזמנה לבוא לוועידת-ז'נבה, לא היססתי אף לרגע לקבלה. כל היסוס כזה היה נראה לי כנגידה בזיכרו של סרטאווי, כנגידה בקורבן שהביא. **בנסעי לז'נבה אני חש שאני נושא עימי משהו מצוואתו.**

אתו נאום אמר סרטאווי משהו שנחרת מאוד בזיכרוני. כפנותו אל חברי-הפרלמנטים מתירס מדינות המערב, הוא אמר:

לכונן שנים גינינים אותנו, הפלסטטינים, על כי בשנך בדרך האלימות ובניצנים פיגועים, תבעתם מאיתנו לנטוש את דרך המאבק האלים, ולעלות על דרך המאבק המדיני.

עשינו זאת. הפסקנו את כל הפיגועים מחוץ לשטח פלסטין. הופענו בכל הכינוסים הביני-לאומיים שהוזמנו אליהם. פתחנו במגעים עם כוחות-השלום הישראליים, ובניהם הכוחות הציוניים. הכרנו באמצעות המוסדות הדי-מוקרטיים שלנו, וגם כפי יאסר ערפאת עצמו, שאנחנו מקבלים את כל החלטות האו"ם, והרי כל ההחלטות האלה מכירות בזכות-הקיום של ישראל, שהיא חברת האו"ם.